

Malaska-opinnäytetyöpalkinto v. 2021

Sain tehtäväkseni valita Malaska-opinnäytepalkinnon saajan v. 2021. Malaska-palkinto jaetaan joka toinen vuosi hyvästä tulevaisuudentutkimuksen opinnäytetyöstä. Kilpailuun lähetettiin tällä kertaa 14 opinnäytettä, joissa pohdittiin tulevaisuuksia monesta eri näkökulmasta ja eri tieteenaloilta. Kaikki työt olivat todella hyviä opinnäyteitä, joten voittajan valinta ei ollut helppoa. Pohdin valintakriteerejä pitkään, päädyin käyttämään alla olevaa kolmea kriteeriä:

- Työ on ajankohtainen
- Työ on vahvasti tulevaisuudentutkimuksen työn ja nojaa tulevaisuudentutkimuksen kirjallisuuteen.
- Työ tuo uusia näkökulmia tulevaisuuteen.

Palkittu työ: Tulevaisuus nykyisyydessä – Tulevaisuuden skenaariot kuvana Annika Lutherin romaanissa Kodittomien kaupunki

Tämä opinnäyte analysoi Annika Lutherin romaania Kodittomien kaupunki. Työn tavoitteena oli tutkia, miten romaanissa kuvataan tulevaisuutta ja mitä tulevaisuudet kertovat nykyisyydestä. Tämä opinnäyte oli kokonaisuudessaan laadukas työ. Työn rakenne oli selkeä. Aihe oli perusteltu mielenkiintoisesti. Teoriaa oli käsitelty monipuolisesti. Lisäksi työn tulokset oli esitelty kiinnostavasti.

Opinnäytetyön aihe on äärimmäisen ajankohtainen. Työn kohteena oli kirja, jonka genre on nuorten ilmastodystopia. Ilmastonmuutoksen uhka sekä nuorten kokemaa ilmastoahdistus ovat aikamme yksi tärkeimmistä haasteista, joka pitäisi pystyä ratkaisemaan. Työ yhdisti sujuvasti sekä kirjallisuudentutkimuksen että tulevaisuudentutkimuksen käsitteitä. Kirja-analyysissä hyödynnettiin tulevaisuudentutkimuksen käsitteitä (skenaariot, tulevaisuuspolut sekä megatrendit). Näiden käsitteiden käytön tutkija arvioi syventävän kirjallisuuden tulkintaa.

Olen itse tulevaisuudentutkijana kiinnostunut tulevaisuuskuvista ja niiden luomista mahdollisuuksista toiminnan herättäjinä. Koen, että kirjallisuuden avulla on mahdollista nähdä ja kokea myös ei-toivottavia tulevaisuuksia. Nämä kokemukset toivottavasti aktivoivat toimintaa tänään, jotta dystopia ei toteudu tulevaisuudessa.

Kunniamaininta: Tulevaisuudennäkymiä ravintola-alalta – Skenaarioita ravintolakonsepteista

Tässä työssä tutkittiin ravintola-alan tulevaisuutta luomalla kolme skenaariota ravintolakonsepteista. Rakenteellisesti myös tämä työ oli laadukas. Aiheeseen johdateltiin ravintola-alan historian kautta. Tulevaisuudentutkimuksesta työssä hyödynnettiin skenaariomenetelmää, megatrendejä, hiekkvoja signaaleja sekä tulevaisuustaulukkoa. Tutkimuksen aineisto koostui asiantuntijahaastatteluista sekä dokumenteista.

Menestyäkseen kaikkien yritysten pitää ennakoida tulevaisuutta ja pystyä vähintäänkin reagoimaan tuleviin muutoksiin. Korona-aika mullisti monien toimialan totuttuja työtapoja. Ravintola-ala oli yksi aloista, jonka piti reagoida nopeasti uudessa tilanteessa. Tähän liittyy tämän työn ajankohtaisuus (vaikka työ aloitettiin jo ennen korona-aikaa). Tulevaisuudentutkimuksen näkökulmasta työssä sovellettiin skenaarioita. Työssä luotiin kolme skenaariota ravintola-

alalle. Vaikka osiltaan skenaariot olivat odotettavia ja uskottavia, innostuin itse pohtimaan niiden toteutumista. Varsinkin ”moniaistillinen ja hyperpersonoitu palveluelämys” -skenaario oli mielestäni hienosti visioitu tulevaisuuden mahdollisuus ravintoloille. Työ herätti minussa paljon ajatuksia ja huomasin pohtivani paljon ravintolaa käsitteenä sekä ravintoloiden tulevaisuutta.

22.6.2021 Riihimäellä

Marileena Mäkelä

Wisdom Fellow, Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu & Resurssiviisausyhteisö
JYU.Wisdom